Ada Beraru

PEȘTERA „BISERICA FETELOR" DIN GHELARI

Sunt șapte. Șapte trasee care invită hunedorenii, dar și turiștii veniți din țară sau de peste granițe, să descopere Ținutul Pădurenilor. La mai bine de 10 ani de la închiderea ultimei mine din Ghelari, când viața de altădată a localnicilor a intrat în istorie, autoritățile locale vin cu ideea de revigorare a zonei prin turism. În timp ce autoritățile din Hunedoara încearcă să introducă orașul pe ruta culturală Atrium, a arhitecturii comuniste, turiștii care ajung aici, ba chiar și hunedorenii, sunt invitați la Ghelari pe drumul băieșilor, pentru a parcurge splendidul Ținut al Pădurenilor pe potecile minerilor și pentru a-i afla poveștile, dar și frumusețea peisajului.

Peștera mireselor, pe un traseu de 20 de kilometri

De la Hunedoara, la Ghelari, pe o distanță de aproape 20 de kilometri, șoseaua urcă, încolăcită pe firul Cernei. Drumul de asfalt, îmbătrânit de ani și treceri, ar avea nevoie, potrivit autorităților, de reabilitare serioasă. De altfel, în două puncte de pe traseu sunt vizibile urmele unor căderi de pietre. Totuși, ruta rămâne una ușor accesibilă cu autoturismul și ideală pentru o drumeție, cu bicicleta sau pe jos. La prima intersecție importantă (în zona podului Iuba, cum îi spun localnicii), dincolo de Teliucu Inferior, unde drumul o cotește spre Cinciș, te întâmpină un panou lat și înalt de câțiva metri. Șapte trasee au gândit autoritățile locale pentru turiștii care ajung în zonă: drumul băieșilor, drumul fierului, drumul marmurei, traseul ecumenic, aventură în pădurenime, Mănăstire – Lac Cinciș și Valea Runcului.

Cel mai vechi furnal din Europa și un tunel de 800 de metri

Fiecare traseu, desigur, e diferit: drumul băieșilor, de exemplu, urmărește refacerea traseului zilnic parcurs de minerii din satele Ruda, Florese, Vălari, Toplița și Goleș, care veneau, cândva, pentru a munci la mina din Ghelari. Traseul include situri unde se fabrica mangalul în bocșe și unde se extrăgea fierul, în primele cuptoare. Drumul fierului vine cu alte locuri de prelucrare unde, încă din vremea romanilor, se găseau cuptoare pentru obținerea fierului. Drumul marmurei ne invită la vizitarea satului Alun, un sat construit aproape în întregime din marmură. Unul dintre cele mai complexe trasee, care se întinde pe o lungime de 20 de kilometri, este traseul numărul 7: Valea Runcului. El include biserica greco-catolică din Ghelari, galeria de mină de la Retișoara, furnalul, fosta gară, cu silozul și gâsca de încărcare de la Govăjdia, stăvilarul hidrocentralei de la Cățănaș, traseul liniei înguste de cale ferată, tunelul de 800 de metri spre Hunedoara, vârful paznicul Runcului, situl hidrocentralei de la Cățănaș, viaductul aducțiunii, o pădure de cireș și liliac sălbatic, dar și grotele Peștera Hoților și Grota Biserica Fetelor.

Alegeți vreme bună și luați mâncare în rucsac

„Zona turistică este întinsă și cuprinde o mare diversitate de obiective. Noi propunem câteva variante de trasee care încearcă să ofere o structurare tematică a obiectivelor, explică Maria Pașcu, reprezentanta Centrului de Informare Turistică din localitate. Turiștii parcurg un peisaj splendid, presărat cu locuri în care vreme de sute de ani s-au desfășurat activități legate de minerit și topirea fierului." Evenimentul numărul unu al zonei este competiția internațională de Enduro care are loc aici, în fiecare an, la începutul lunii mai. Sute de motocicliști vin aici, însoțiți de echipele lor, zona a început să fie tot mai căutată și de turiștii care vin aici din județele învecinate, pentru drumeții în natură. Dacă decideți să plecați la drum, asigurați-vă că e o zi însorită. Vremea bună și cerul senin vă vor ajuta nu doar să nu suferiți de frig, ci vă va oferi ocazia de a admira splendidele priveliști, până departe, în inima munților Poiana Ruscă, dar și spre albastrul întunecat din Retezat și Șureanu. Dacă ați plecat pe traseul Văii Runcului, va trebui să urmăriți marcajul pătrat alb, cu punct galben în mijloc. Și, înainte de a pleca la un asemenea drum, puneți-vă un pachet în rucsac. În imediata apropiere a atracțiilor turistice din zonă, nu veți găsi vreun magazin de unde ați putea să cumpărați ceva de mâncare. Deși zona are un potențial uriaș, deocamdată oferta de produse și servicii rămâne restrânsă.

Mașină de teren sau 2 kilometri pe jos

Pentru a ajunge la grota Biserica Fetelor, trebuie să ieșiți către peșteră din Ghelari. Primul drum la dreapta, imediat ce ați trecut de splendida catedrală din Ghelari, cea mai mare dintre toate bisericile din satele României. Dacă aveți o mașină de teren, puteți ajunge până la aproximativ 200 de metri de grotă. Cu un autoturism, însă, va trebui să parcurgeți cam 2 kilometri pe jos, pe deasupra poienilor din localitate. Primăvara, vara, dar și toamna, peisajul este încărcat de culoare, iar peisajul se deschide într-o panoramă care parcurge kilometri până la orizont. Fotografiile pe care le puteți face din acest uriaș punct de belvedere, vor fi unele de neuitat. Pentru a ajunge la peșteră, cereți, însă ajutor de la ghizii centrului de informare turistică. Chiar și așa, mate atenție, pentru că e posibil să vă rătăciți. Zona este împânzită de drumuri care se despart la stânga și la dreapta. După ce ați trecut de ele, firul urmelor de automobil se pierde cu totul printre ierburi. La aproximativ 100 de metri de peșteră în zonă cresc câțiva stejari. Pe trunchiul unuia dintre aceștia administrația locală a amplasat un coș de gunoi. Din acel punct va trebui să coborâți prin pădure, mai întâi făcând dreapta, iar apoi stânga.

Biserica fetelor, peștera misterelor

Un singur panou de informare e amplasat la vreo 50 de metri distanță de peșteră, însă este destul de greu de dibuit. Hunedorenii ieșiți în drumeții au constatat că orientarea, pentru a găsi grota, nu este tocmai ușoară,

în absența unor indicatoare sau marcaje. De aceea, au fost și cazuri în care unii dintre ei au fost nevoiți să se întoarcă acasă, în repetate rânduri, fără a ajunge la peștera mult râvnită. Ghelărenii spun că aici se ascundeau fetele, când veneau turcii. Știu că peștera e ascunsă bine și nu se lasă găsită, cu una, cu două! Dacă ați parcurs poienile, ați făcut stânga, apoi dreapta și ați coborât prin întunecimile pădurii, din nou la stânga, pereții stâncoși vă vor întâmpina cu o mulțime de mici scobituri în peretele văii. Niciuna dintre ele, însă, nu e grota Biserica fetelor. Foarte probabil veți trece pe dedesubtul peșterii, atrași de „surorile" mai mici și înșelătoare ale acesteia. Poate și din cauză că localnicii cred că peștera are puteri miraculoase și că, fata care bea apă din peșteră își va întâlni, cu mai multă ușurință, viitorul soț. Și, ca orice drum inițiatic, traseul către grotă nu poate fi lipsit de peripeții.

(Fotografia a fost pusă la dispoziție de către autoare).

